DOI:10.26104/NNTIK.2019.45

НАУКА, НОВЫЕ ТЕХНОЛОГИИ И ИННОВАЦИИ КЫРГЫЗСТАНА, № 6, 2021

Акматова А.Т.

КЫРГЫЗ РЕСПУБЛИКАСЫНЫН ОШ ОБЛУСУНУН МИСАЛЫНДА ЖОЛ-ТРАНСПОРТТУК КЫРСЫКТАРЫНЫН НАТЫЙЖАЛАРЫН ТАЛДОО БОЮНЧА ЖОЛ КЫЙМЫЛЫН УЮШТУРУУНУ ӨРКҮНДӨТҮҮ

Акматова А.Т.

СОВЕРШЕНСТВОВАНИЕ ОРГАНИЗАЦИИ ДОРОЖНОГО ДВИЖЕНИЯ ПО РЕЗУЛЬТАТАМ АНАЛИЗА ДОРОЖНО-ТРАНСПОРТНЫХ ПРОИСШЕСТВИЙ НА ПРИМЕРЕ ОШСКОЙ ОБЛАСТИ КЫРГЫЗСКОЙ РЕСПУБЛИКИ

A.T. Akmatova

IMPROVEMENT OF ROAD TRAFFIC ORGANIZATION BY THE RESULTS OF ANALYSIS OF ROAD TRANSPORTATION INCIDENTS ON THE EXAMPLE OF OSH REGION OF THE KYRGYZ REPUBLIC

УДК: 343.

Жыл өткөн сайын Кыргыз Республикасынын жолдорунда автоунаалардын саны кескин көбөйүүдө. Бул жол кыймылынын күчөгөндүгүнүн жогорулатуу жана жолдордо агымынын тыгыздыгын жогорулатууга алып келет. Буга байланыштуу коллизия жана жол-транспорт кырсыктарынын келип чыгуу коркунучу кыйла өсүп жатат. Жол кырсыктарынын кесепетинен ички жолдорду калыбына келтирүү жана жолдорду калыбына келтирүү иштери жүрүп жатат. Бул көйгөйдү чечүү үчүн, жол авариялары жөнүндө маалыматты чогултуу жана иштеп чыгуу жолу менен жол кыймылын уюштуруунун анализин жүргүзүү керек. Аварияларды талдоо жол кыймылынын сапатын баалоонун курамдык бөлүгү болуп эсептелет жана коопсуздукту жогорулатуу боюнча иш-чараларды иштеп чыгуу үчүн маалыматтык негизди түзүү максатын көздөйт. Мына ушунун негизинде аварияларды азайтуу максатында жол кыймылын уюштурууга өзгөртүүлөр киргизилиши керек. Изилдөөнүн максаты болуп Кыргыз Республикасынын Ош облусундагы 2019-2020-жылдарга карата жол-транспорттук кырсыктарына жүргүзүлгөн талдоонун жыйынтыгы боюнча жол кыймылын уюштурууну өркүндөтүү саналат. Жыйынтыктары жол кыймылынын коопсуздугун жакшыртуу үчүн колдонулушу мүмкүн, кыймылды уюштуруу милдетине кирген адамдар тарабынан ишке ашырылат. Ошентип, жол кыймылы чөйрөсүндөгү жакшыртууларга жана, атап айтканда, бүтүндөй жолдордо аварияларды жана өлүмгө учуроону азайтууга жетишүүгө болот.

***Негизги сөздөр**: коопсуздук, жол кыймылы, иштин өркүндөтүү, талдоо, транспорт, саясат, авария, маалымат иштеп чыгуу, авариялар, ишти жакшыртуу.*

С каждым годом количество автомобилей на дорогах Кыргызской Республики заметно возрастает. Это приводит к повышению интенсивности движения и увеличению плотности потока на дорогах. В связи с этим значительно возрастает риск возникновения коллизий и ДТП. В следствии этого возрастают требования перед организациями дорожного движения в обеспечении большей безопасности на дорогах нашей страны. Для решения этой проблемы необходимо проводить анализ организации дорожного движения, путем сбора и обработки информации об аварийности на дорогах. Анализ аварийности является составной частью оценки качества дорожного движения, и имеет целью создание информационной основы для разработки мероприятий по повышению безопасности. На основании этого анализа должны вноситься изменения в организацию дорожного движения с целью снижения аварийности. Целью исследования служит совершенствование организации дорожного движения по результатам проведенного анализа дорожно-транспортных происшествий в Ошской области Кыргызской Республики за 2019-2020 гг. Результаты могут использоваться для улучшения безопасности дорожного движения, лицами в обязанности, которых входит организация движения. Таким образом можно добиться улучшений в сфере дорожного движения и снижения аварийности и смертности на дорогах, как в частности, так и в целом.

***Ключевые слова:** безопасность, дорожное движение, совершенствование работы, анализ, транспорт, политика, авария, информация, обработка информации, аварийность, улучшение работы.*

Every year the number of cars on the roads of the Kyrgyz Republic noticeably increases. This leads to increased traffic and increased traffic density on the roads. In this regard, the risk of collisions and accidents increases significantly. As a result, the requirements for road traffic organizations are increasing in ensuring greater safety on the roads of our country. To solve this problem, it is necessary to analyze the organization of traffic, by collecting and processing information about road accidents. Accident rate analysis is an integral part of road traffic quality assessment, and is aimed at creating an information basis for the development of measures to improve safety. Based on this analysis, changes should be made to the organization of road traffic in order to reduce accidents. The aim of the study is to improve the organization of road traffic based on the results of the analysis of road accidents in the Osh region of the Kyrgyz Republic for 2019-2020. The results can be used to improve road safety by those with traffic management responsibilities. Thus, it is possible to achieve improvements in the field of traffic and reduce accidents and deaths on the roads, both in particular and in general.

***Key words:** safety, traffic, work improvement, analysis, transport, policy, accident, information, information processing, accident rate, work improvement.*

Кыргыз Республикасынын ИИМдин ЖККК Башкы башкармалыгынын Ош облустук ИИБы боюнча ЖККК бөлүмүнүн жана анын жер-жерлердеги бөлүм-

DOI:10.26104/NNTIK.2019.45

чөлөрүнүн ишмердүүлүгү ички иштер министрлигинин буйруктарынын жана буюрмаларынын негизинде уюштурулду.

2020-жылдын 12 айдын ичинде Ош облусу боюнча ЖККК бөлүмүнүн өздүк курамы тарабынан **120** жолу жол-унаа кырсыктарын болтурбоо жана алдын алууга багытталган иш-чараларды (рейддер) уюштуруп өткөрүлдү. Анын ичинен: Республикалык деңгээлде **49** жолу, областтык деңгээлде **71** жолу өткөрүлдү.

Ошондой эле жолдо жүрүү эрежесин сактоо боюнча мектеп, бала бакчаларда жаш өспүрүмдөр арасында **2154** жолу аңгемелешүүлөр өткөрүлүп, жол кыймылынын коопсуздугун камсыздоо, жол кыймылынын эрежелерин сактоо боюнча авточарбаларда **153** жолу лекциялар окулду. Жергиликтүү бийлике жана билим берүү мекемелерине **207** жолу облустун аймагында катталган жол-унаа кырсыктары тууралуу маалыматар жиберилди.

Коомчулук менен биргеликте иш алып баруу, жол кыймылынын коопсуздугун жайылтуу, жол-унаа кырсыктарынын санын кыскартуу, айрыкча жаш өспүрүмдөрдүн катышуусундагы жол-унаа кырсыктарынын алдын алуу багытында жүргүзүлүп жаткан иш чаралар **133 жолу** массалык маалымат каржаттарына чагылдырылган:

- сыналгыга – 54 жолу;
- үн алгы – 1 жолу;
- гезит беттеринде – 4 жолу;
- интернет сайттарына – 74 жолу.

Жол-унаа кырсыктарына жасалган талдоого ылайык, **2020-жылдын 12 ай** аралыгында өткөн жылдын ушул мезгилине салыштырмалуу Ош облусунун аймагындагы жолдордо катталган жалпы жол кырсыктары **646**(677) түзүп **-4,58%га** төмөндөгөн, анын кесепетинен каза болгондордун саны **128** (123) **+4,06%га** өсүп, жаракат алгандардын саны **990** (1198) **-17,36%га** төмөндөгөн.

Жалпы облус боюнча жол-унаа кырсыктарынын саны төмөнкү райондордо өсүп кеткен, ал:

Кара-Кулжа районунда 15 (12), +3 учурга же +25%га, **Өзгөн районунда 166** (159), +7 учурга же +17,39%га, **Алай районунда 27** (23), +4 учурга же +17,39%га өскөн.

Облус боюнча жол-унаа кырсыктарынын кесепетинен каза болгон адамдардын саны төмөнкү райондо өсүп кеткен, ал:

Өзгөн районунда 35(26) адам каза болуп +9 учурга же +34%га, **Кара-Суу районунда 50**(47) адам каза болуп +3 учурга же +6,38%га **Алай районунда 10**(7) адам каза болуп +3 учурга же +42,8%га өскөн;

Облус боюнча жол-унаа кырсыктарынын кесепетинен денесинен жарат алган адамдардын саны төмөнкү райондо өсүп кеткен, ал:

Кара-Кулжа районунда 28(19) адам каза болуп +9 учурга же +47,37%га өскөн.

Жаш өспүрүмдөр катышкан жол-унаа кырсыктары. 2020-жылдын 12 ай аралыгында **балдар катышкан жол-унаа кырсыктарынын** саны **-15,79%га** (190дон 160га) төмөндөгөн, андан каза болгон балдардын саны **17** (12),+5 учурга же +41%га өсүп, жаракат алган балдардын саны **-24,78%га** (226 дан 170ге) азайган.

Жалпы облус боюнча жаш өспүрүмдөр катышкан жол-унаа кырсыктарынын саны төмөнкү райондо өсүп кеткен, ал:

Алай районунда 6(4), +2 учурга же +50%га өскөн.

Облус боюнча жаш өспүрүмдөр катышкан жол-унаа кырсыктарынын кесепетинен каза болгон жаш балдардын саны төмөнкү райондордо өсүп кеткен, ал:

Кара-Суу районунда 7(6) жаш бала каза болуп +1 учурга же +16,6%га, **Араван районунда 2**(1) жаш бала каза болуп +1 учурга же +50%га, **Алай районунда 2**(0) жаш бала каза болуп +2 учурга же +100%га, өскөн;

Облус боюнча жаш өспүрүмдөр катышкан жол-унаа кырсыктарынын кесепетинен денесинен жарат алган жаш балдардын саны төмөнкү райондордо өсүп кеткен, ал:

Алай районунда 5 (4) жаш бала денесинен жарат алып +1 учурга же +25%га, **Кара-Кулжа районунда 4** (3) жаш бала денесинен жарат алып +1 учурга же +33,3%га өскөн.

Жүргүзүлгөн талдоого ылайык облус аймагында катталган жол-унаа кырсыктарынын **97% айдоочулардын күнөөсү** менен катталса, **2% жөө жүргүнчүлөрдүн күнөөсү** менен болгон.

Автоунааны спирттик ичимдик ичип алып башкарып, жол-транспорт кырсыгын жасаган **14** учур катталып, анын кесепетинен **3** адам каза болуп, **12** адам денелеринен жарат алышып ооруканага кайрылышкан.

Өткөн 12 ай аралыгында **жүргүнчүлөрдү ташуучу автоунаалардын айдоочуларынын күнөөсү** менен болгон жол кырсыгынан **4(8),-50%** учур катталып, анын кесепетинен **16(34), -53%** адам денелеринен жарат алышкан, каза болгондор катталган эмес [1]

Укук колдонуу тажрыйба жана жкк багыты:

Жалпысынан Ош облусунун аймагында 12 ай ичинде **53572** (63249) -9677, же -15,29%га аз жолдо жүрүү эрежесин бузган айдоочуларга карата бузуулар

DOI:10.26104/NNTIK.2019.45

жөнүндө протоколдор түзүлгөн, анын ичинен мас абалда рулду башкарган айдоочуларга **908** (813) +95, же +11,68%га көп түзүлгөн.

<u>Райондор арасында:</u>

1. Кара-Суу районунда **9905** (12551) -21,08% аз бузуулар боюнча протокол.
2. Өзгөн районунда **9421** (11433) -17,59% аз бузуулар боюнча протокол.
3. Ноокат районунда **7673** (9342) -17,86% аз бузуулар боюнча протокол.
4. Араван районунда **2205** (3532) -37,57% аз бузуулар боюнча протокол.
5. Кара-Кулжа районунда **1541** (2078) -25,84% аз бузуулар боюнча протокол.
6. Алай районунда **2509** (2917) -13,98% аз бузуулар боюнча протокол түзүлгөн.
7. Чон-Алай районунда **557** (547) +1,28% көп бузуулар боюнча протокол.
8. ЖКККБнүн ЖКК взводу **19761** (20849) +5,21% көп бузуулар боюнча протоколдорду түзүшкөн.

Ош ОИИБы боюнча ЖККК бөлүмүндө ЖКК тескөөчүлөрүнүн жалпы саны 56(ага жана кенже тескөөчү) түзөт. 2020-жылдын 12 ай ичинде ар бир ЖКК текөөчүсүнө күнүмдүк 3,1 бузуулар жөнүндө протоколдорду түзүүсү туура келген.

ЖКККБнүн бөлүктөрү боюнча карап көрсөк, күнүнө: Ноокат району 4,2 протокол, Араван району 3,6 протокол, Кара-Суу району 4,1 протокол, Өзгөн району 5,2 протокол, Кара-Кулжа району 2,5 протокол, Алай району 2,7 протокол, Чоң-Алай району 0,9 протокол, ЖКККБнүн взводу 2,8 протокол толтуруу туура келген.

Жалпы болуп Ош облусу боюнча жол кыймылынын эрежелерин бузган айдоочулардан ***83.175.000*** (177.178.311) сом өндүрүлгөн же ***-53,05%га*** аз өндүрүлгөн.

Ош ОИИБ боюнча ЖКККБнүн взводу тарабынан Кара-Суу, Өзгөн, Араван, Кара-Кулжа жана Ноокат райондук ЖККК бөлүмчөлөрүнүн жол-кыймылынын катышуучулары арасында профилактикалык иштерди уюштурууда практикалык жактан жардам көрсөтүлдү.

<u>Издөө багыты боюнча:</u>

2020-жылдын 12 ай ичинде Ош облусунун аймагында жалпысы 29(55) **жол транспорт кырсыгын жасап айдоочулар окуя болгон жерден изин** жашырып качып кеткен фактысы катталган, анын кесепетинен 10(8) жаран каза болуп, 31(67) жаран денесинен жарат алган. Азыркы учурда төмөнкү райондо 3 жол кырсыгынын бети ачыла элек. Өзгөн районунда *2-0-2* ***(01.01.2020-ж. КЖБР, №03-047-2020-000001, 24.12. 2020-ж. КЖБР №03-047-2020-001992);*** Кара-Суу районунда *1-0-1* ***(06.10.2020-ж. КЖБР №03-034-2020-002000).***

Мындан сырткары, 2020-жылдын 12 ай ичинде райондук ЖКККБнүн кызматкерлерине **1200** багыттамалар жөнөтүлдү.

<u>Жол көзөмөл багыты:</u>

Ош облусунун автоунаа жолунун жалпы узундугу – **14474,3** км., анын ичинен:

- эл аралык маанидеги жолдор – 876,5 км.;
- мамлекеттик маанидеги жолдор – 571,3 км.;
- жергиликтүү маанидеги жолдор – 1583 км.;
- ведомстволук маанидеги жолдор – 11392 км.;
- көчөлөрдүн узундугу – 51,5 км.

Дислокация боюнча жол белгилери баарысы болуп – **4825;**

Жетиштүү эмес жол белгилер баарысы болуп – **1185:**

- Кара-Суу району – 249;
- Өзгөн району – 183;
- Ноокат району – 475;
- Араван району – 62;
- Чон-Алай району – 25;
- Алай району – 90;
- Кара-Кулжа району – 101.

Автожолдор жана көчөлөр текшерүүдөн **8566** чакырымы өткөрүлдү, алардын ичинен:

Эл аралык мааниде 876,5 чакырым, мамлекеттик мааниде 571,3 чакырым, жергиликтүү мааниде 1583 чакырым, мекемелик маанидеги 5483,7 чакырым, көчөлөр 51,5 чакырым өткөрүлүп, текшерүүнүн негизинде **2019** кемчилдиктер табылып, аларды түзөтүү үчүн **771** жолу жөндөмөлөр (предписание) берилген. Жолдорду жана көчөлөрдү коопсуз абалда кармоодо кемчилдиктерге жол бергендиги үчүн **166** атуулга **521 000** сомдук айып салынды.

2020-жылдын 12 ай ичинде жол көзөмөлдөө багыты боюнча жалпысы **29** жолу рейддер өткөрүлдү: "Тайгак жол"- 6, "Коркунучтуу жүк"- 6, "Жарнак такта" - 5 жолу, "Казуу" - 6 жолу, "Көчө соодасы" - 6 жолу. [5.]

<u>Техникалык көзөмөл багытында:</u>

Ош облусунун аймагында **3720** мамлекеттик жана **189175** жеке менчик, жалпы **192895** транспорт каражаттары каттоодо турат. Ал эми облустун аймагында **111** багыт боюнча такай жүргүнчүлөрдү ташуу менен алектенген, **860** автобус, кичи автобустарды камтыган **1** акционердик жана **23** жоопкерчилиги чектелген коомдор ошондой эле 2 жүргүнчү ташуу менен алектенген бар. Облус аймагында жол-унаа кырсыктарын алдын алуу жана болтурбоо максатында, 2020-жылдын 12 ай ичинде жеке менчик автоунаалар ай-

DOI:10.26104/NNTIK.2019.45

рыкча кичи автобус айдоочулары арасында профилактикалык иштерди күчөтүү, ошондой эле транспорт каражаттарынын техникалык абалдарына, конструкцияларына өзгөртүүлөрдү киргизүүдө, алардын мамлекеттик стандарттык нормаларынын жана талаптарынын сакталуусун көзөмөлдөө үчүн такай жүргүнчү ташуу менен алектенген жоопкерчилиги чектелген коомдоруна жалпысынан **10(19)** комплекстүү изилдөө жана **33(72)** жолу көзмөл текшерүүлөр жүргүзүлдү.

Жүргүзүлгөн көзмөл текшерүүлөр учурунда аныкталган жол кыймылынын коопсуздугуна коркунуч келтирүүчү бузуктары, кошумча жабдыктары бар, ошондой эле техникалык кароодон өтпөгөн транспорт каражаттарынын багытка чыгуусуна жол бергендиги үчүн, **32(72) жооптуу кызматкерге** Кыргыз Республикасынын "Бузуулар жөнүндөгү" Кодексинин 121-беренесинин 6-бөлүкчөсүнүн негизинде административдик протоколдор түзүлүп, ар бирине 10000 сомдон жалпы **320000 сом** айып салынды. Табылган кемчиликтерди жоюу үчүн текшерүүдөн өткөн мекеме-ишкананын жетекчилигине **45(122)** жолу жазма буйруктар (предписание) жиберилди [2].

2020-жылдын 12 ай ичинде техникалык көзөмөлдөө багыты боюнча бардыгы болуп **26(48)** жолу рейддер уюштурулуп өткөрүлдү:

"Кошумча жабдык"–**5(6)** жолу, "Техникалык кароо" – 2**(4)** жолу, "Жүк ташуучу автоунаа" – **3(4)** жолу, "Карайтылган айнек"– **4(9)** жолу, "Техникалык абал" – **5(8)** жолу, "Коомдук транспорт" – **2(6)** жолу, "Автобус" – 4**(5)** жолу, "Спец сигнал" – **1(0)** жолу.

<u>Кесиптик-кызматтык даярдыгы:</u>

Кыргыз Республикасынын ИИМдин ЖКККББнын Ош облустук ИИБы боюнча ЖККК бөлүмүндө 96 штаттык бирдигинде кызматкерлер кызмат өтөөдө.

Анын ичинен: - борбордук аппаратта 44 кызматкер

- офицердик курам 23 кызматкер
- кенже курам 21 кызматкер.

Ал эми Ош облусунун аймагындагы райондордо 52 кызматкер:

- офицердик курам 24 кызматкер
- кенже курам 28 кызматкер

2020-жылдын 12 ай ичинде кесиптик даярдык боюнча сабактарынын ыраттамасында жалпысы 26 лекция жана 26 семинардык сабак өткөрүлдү.

Ош ОИИБы боюнча ЖКККБнүн өздүк курамдын 22 кызматкери тартиптик жаза алышкан.

Анын ичинен: сөгүш - 13, катуу сөгүш - 4, эскертүү - 4 жана ээлеген кызматына толук эмес ылайыктыгы жөнүндө - 1 кызматкер. Бөлүктөр боюнча алып караганда: Ош ОИИБы боюнча ЖКККБнүн аппаратынан - 4 кызматкери, Кара-Суу РИИБү боюнча ЖКККнын бөлүмчөсүнөн - 5 кызматкери, Араван РИИБү боюнча ЖКККнын бөлүмчөсүнөн - 3 кызматкери, Өзгөн РИИБү боюнча ЖКККнын бөлүмчөсүнөн - 6 кызматкери, Чоң-Алай ЖККК бөлүмчөсүнүн - 2, Ноокат ЖККК бөлүмчөсүнүн - 2 кызматкерлери тартиптик жазаларга кириптер болушкан.

<u>Материалдык-техникалык камсыздоо:</u>

Ош ОИИБы боюнча ЖККК бөлүмүндө азыркы кезде 28 атайын кызматтык автоунаа бар. Азыркы кезде баары оң абалда.

Кыргыз Республикасынын ИИМнин ЖКККББнан 3 даана аудио-видео, фото сакталуучу мультимедиялык терминал (сервер) жана аудио-видео, фото жаздыруучу 51 даана видеорегистратор алынып келинген, анын ичинен 16 даанасы техникалык мүчүлүштүктөрдөн улам оңдоого жараксыз болгондуктан, каттоодон чыгарылган. Учурда 30 видеорегистратор оң абалда болуп 4 видеорегистратор бузулуп калгандыгына байланыштуу КР ИИМдин ЖКККББга жиберилген.

Көтөрүп жүрүүчү радиостанциялардын саны 68 даана, анын ичинен 30 радиостанция оң эмес абалда. Бир жерде туруучу радиостанциядан 1 даана бар. Азыркы кезде ЖККК бөлүмүнө 3 даана бир жерде туруучу радиостанция жана көтөрүп жүрүүчү 56 даана радиостанция жетишпейт. Атайын каражаттардан, автоунааны токтотуучу «Еж» каражаты 10 даана жана ылдамдыкты өлчөөчү «Визир» үлгүсүндөгү 2 даана, «Амата» үлгүсүндгү 3 даана каражаттары колдонулууда [1].

2020-жылдын 11 ай ичинде Ош облусунун аймагында катталган жол-унаа кырсыктарынын таблицалык талдоосу.

<u>Жалпы катталган ЖУК</u> [5].

Райондор		ЖТК	саны	%	каза болгону	саны	%	жараат алганы	Саны	%
Кара-Суу	2019 2020	262 **241**	-21	-8%	44 **45**	+1	+2,27%	470 **365**	-105	-22,3%
Өзгөн	2019 2020	141 **150**	+9	+6,38%	21 **34**	+13	+62%	236 **228**	-8	-3,39%
Алай	2019 2020	23 **22**	-1	-4,35%	7 **9**	+2	+28,5%	47 **28**	-19	-40,4%

DOI:10.26104/NNTIK.2019.45

НАУКА, НОВЫЕ ТЕХНОЛОГИИ И ИННОВАЦИИ КЫРГЫЗСТАНА, № 6, 2021

Араван	2019 2020	27 **26**	-1	-3,70%	7 **5**	-2	-40%	51 **40**	-11	-21,5%
Ноокат	2019 2020	130 **111**	-19	-14,62%	21 **21**	0	0	225 **167**	-58	-25,7%
Кара-Кулжа	2019 2020	12 **14**	+2	+16,67%	8 **3**	-5	-62,5%	19 **25**	+6	+31,5%
Чоӊ-Алай	2019 2020	15 **7**	-8	-53,3%	5 **1**	-4	-80%	27 **12**	-15	-55,5%
Ош областы	2019 2020	610 **571**	-39	-6,39%	113 **118**	+5	+4,24%	1075 **865**	-210	-19,5%

<u>Жаш балдардын катышуусундагы ЖУК</u> [6.]

Райондор		**ЖТК**	**саны**	**%**	**каза болгону**	**саны**	**%**	**жараат алганы**	**саны**	**%**
Кара-Суу	2019 2020	68 **53**	-15	-22%	5 **7**	+2	+133%	81 **59**	-22	-27,16%
Өзгөн	2019 2020	38 **29**	-9	-23,6%	2 **2**	0	+50%	44 **31**	-13	-29,5%
Алай	2019 2020	4 **6**	+2	+50%	0 **2**	+2	+100%	4 **5**	+1	+25%
Араван	2019 2020	11 **8**	-3	-27,27%	1 **2**	+1	+50%	11 **7**	-4	-36,36%
Ноокат	2019 2020	52 **44**	-8	-15,38%	3 **3**	0	0	68 **49**	-19	-28%
Кара-Кулжа	2019 2020	3 **3**	0	0	0 **0**	0	0	3 **4**	+1	+33,3%
Чоӊ-Алай	2019 2020	5 **2**	-3	-60%	0 **0**	0	0	5 **2**	-3	-60%
Ош областы	2019 2020	181 **145**	-36	-20%	11 **16**	+5	+45,5%	216 **157**	-59	-27,31%

Адабияттар:

1. Официальный сайт ГУОБДД МВД КР [Электронный ресурс] https://guobdd.kg/directory.
2. Врубель Ю.А. Исследования в дорожном движении: учебно-методическое пособие к лабораторным работам для студентов специальности 1-44 01 02 «Организация дорожного движения» / Ю. А. Врубель; БНТУ. – Минск, 2007. – 178 с.
3. Врубель Ю.А. Характеристики дорожного движения: учебно-методическое пособие для студентов специальности 1-44.01.02. «Организация дорожного движения» / Ю.А. Врубель; БНТУ. – Минск. 2007. – 268 с.
4. Врубель Ю.А. Потери в дорожном движении / Ю.А. Врубель; БНТУ. – Минск. 2003. – 380 с.
5. Правила дорожного движения Кыргызской Республики. Утверждены постановлением Правительства Кыргызской Республики от 4 августа 1999 года №421 и введены в действие с 1 сентября 1999 г. (В редакции постановления Правительства КР от 3 марта 2009 года N136).
6. Проект «Безопасный город». Электронный ресурс: https://guobdd.kg/safecity.
7. Акматова А.Т. Первоначальные следственные действия при расследовании дорожно-транспортных происшествий. / Наука, новые технологии и инновации Кыргызстана. 2020. №. 4. С. 195-200.
8. Акматова А.Т. Основные проблемы расследования дорожно-транспортных происшествий. Наука, новые технологии и инновации Кыргызстана. 2020. №. 4. С. 215-219.